

Opozorilo glede postopka reševanja bank ter udeležbe upnikov (Bail-in)

Kot odziv na izkušnje iz finančne krize leta 2008 so številne države sprejele predpise, ki omogočajo, da se banke, ki jim grozi neplačilo, v prihodnosti rešujejo in sanirajo na urejen način, ne da bi pri tem sodelovali davkoplačevalci. To pomeni, da lahko delničarji in upniki bank v primeru sanacije sodelujejo pri pokrivanju njihovih izgub. Cilj je omogočiti sanacijo posamezne banke, brez uporabe javnih sredstev.

Evropska unija je v zvezi s tem sprejela naslednje pravne akte:

- Direktiva o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje (Bank Recovery and Resolution Directive, „BRRD“) in
- uredba o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje („SRM-Odredba“).

BRRD med drugim določa, da vsaka država članica EU ustanovi nacionalni organ za reševanje, ki ima določene pravice za reševanje in reorganizacijo kreditnih institucij. Ti ukrepi lahko negativno vplivajo na delničarje in upnike bank.

BRRD je bila v Avstriji prenesena v pravni red z Zveznim zakonom o sanaciji in reševanju bank ("BaSAG"). BaSAG je začel veljati 1. januarja 2015.

Natančna oblika ukrepov, ki jih lahko organi za reševanje sprejmejo na nacionalni ravni, se lahko razlikujejo v podrobnostih. V nadaljevanju pojasnjujemo možne ukrepe za reševanje na primeru Avstrije. Postopki reševanja v drugih državah, zlasti v neevropskih državah, so lahko organizirani drugače in v strožji obliki.

Kdaj me to lahko prizadene?

Kot delničar ali upnik banke ste lahko prizadeti, če ste imetnik finančnih instrumentov, ki jih je izdala banka (npr. delnic, obveznic ali certifikatov), ali imate terjatve do banke kot njen pogodbeni partner (npr. nezavarovane vloge).

Za vrednostne papirje, ki jih imate kot stranka v hrambi pri svoji skrbniški banki in jih ni izdala le-ta skrbniška banka, ne velja ukrep vključitve slednjih v reševanje te banke. Če je nad skrbniško banko začel postopek reševanja, vaše lastninske pravice na teh finančnih instrumentih na skrbniškem računu ostanejo neokrnjene.

Kdo je organ za reševanje?

Organi za reševanje so bili ustanovljeni za lažje urejeno reševanje oz. izvedbo sanacije v primeru krize. Organ za reševanje, pristojen za zadevno banko, je pooblaščen, da odredi ukrepe za reševanje pod določenimi pogoji za reševanje.

Na evropski ravni je bil na novo ustanovljen Enotni odbor za reševanje ("SRB") kot najvišji organ za reševanje, ki je odgovoren tudi za reševanje bank pod neposrednim nadzorom ECB. Avstrijski organ za nadzor finančnega trga ("FMA") je bil imenovan za nacionalni organ za reševanje bank.

V Avstriji je FMA primarno pristojen tudi kot organ za reševanje bank, ki niso pod nadzorom ECB (tako imenovane manj pomembne banke).

Zaradi poenostavitve se v nadaljevanju ne razlikuje med SRB in FMA.

Kdaj pride do reševanja bank oz. udeležbe upnikov?

Organ za reševanje lahko odredi nekatere ukrepe za reševanje, če so izpolnjene naslednje zahteve za reševanje:

- Organ za reševanje je ugotovil, da zadevna banka **ne izpolnjuje svojih obveznosti ali da obstaja verjetnost, da jih ne bo izpolnila**. Ta ocena temelji na zakonskih zahtevah in se izvede na primer, če banka zaradi izgub ne izpolnjuje več zakonskih zahtev za pridobitev dovoljenja za delovanje kot kreditna institucija (npr. ne izpolnjuje zakonsko zahtevanih minimalnih količnikov lastniškega kapitala).
- **Ni možnosti**, da bi z alternativnimi ukrepi zasebnega sektorja ali drugimi ukrepi nadzornih organov **preprečili neizpolnjevanje** obveznosti banke
- Ukrep je **potreben v javnem interesu**, tj. nujen in sorazmeren, likvidacija v rednem postopku zaradi insolventnosti pa ni enakovredna alternativa

Katere ukrepe lahko sprejme organ za reševanje?

Če so izpolnjene vse zahteve za reševanje, lahko organ za reševanje - celo pred insolventnostjo - sprejme obsežne ukrepe za reševanje, ki lahko negativno vplivajo na delničarje in upnike banke:

- **T.i. Bail-in instrument** (znan tudi kot sodelovanje upnikov): Organ za reševanje lahko delno ali v celoti odpiše finančne instrumente in druge upravičene obveznosti banke ali jih pretvori v lastniški kapital (delnice), da bi na ta način stabiliziral banko.
- **Instrument prodaje podjetja**: V tem postopku se delnice, sredstva, pravice ali obveznosti banke v likvidaciji v celoti ali delno prenesejo na določenega prevzemnika, ki ni premostitvena institucija. V kolikor prodaja podjetja vpliva na delničarje in upnike, se le-ti po odprodaji soočijo z drugo institucijo oz. dolžnikom.
- **Instrument premostitvene institucije**: Organ za reševanje lahko prenese delnice banke ali del ali vsa sredstva banke, vključno z njenimi obveznostmi, na tako imenovano premostitveno institucijo. To lahko poslabša sposobnost banke, da izpolni svoje obveznosti plačila in izročitve upnikom, in zmanjša vrednost delnic banke
- **Instrument izločitve sredstev**: Sredstva, pravice ali obveznosti se prenesejo na enega ali več subjektov s posebnim namenom (likvidacijska enota), ustanovljenih za namene upravljanja sredstev. Izločitev je namenjena upravljanju teh sredstev z namenom doseganja čim večje vrednosti slednjih, do njihove poznejše prodaje ali likvidacije. Podobno kot pri instrumentu prodaje podjetja, se upnik po prenosu sooči z novim dolžnikom. Ta instrument se lahko uporabi le v povezavi z drugim instrumentom za reševanje.

Organ za reševanje lahko z uradno odredbo prilagodi pogoje finančnih instrumentov, ki jih je izdala banka, in terjatev do nje, npr. spremeni datum zapadlosti ali obrestno mero v

škodo upnika. Poleg tega se lahko spremenijo tudi obveznosti plačila in izročitve, denimo tudi začasno odložijo. Prav tako se lahko začasno prekinejo pravice do odstopa od pogodbe in druge pravice pogodbene stranke. Kakor tudi se lahko začasno odloži izvrševanje pravic zavarovanih upnikov.

Kdaj me kot upnika prizadene Bail-in?

Ali na vas kot upnika vpliva ukrep za reševanje Bail-in, je odvisno od obsega odrejenega ukrepa in razreda, v katerega je uvrščen vaš finančni instrument ali terjatev.

V okviru reševanja se finančni instrumenti in terjatve razvrstijo v različne razrede in postanejo odgovorni v skladu z zakonsko določenim prednostnim vrstnim redom (t. i. **kaskada nosilcev izgub** ali **razred obveznosti**).

Za vpliv na delničarje in upnike posameznih razredov veljajo naslednja načela: Šele ko je bil razred obveznosti v celoti izkoriščen in to ne zadošča za zadostno nadomestitev izgub za stabilizacijo banke, se lahko naslednji razred obveznosti v kaskadi, ki nosi izgubo, odpiše ali konvertira.

Nekatere vrste finančnih instrumentov in terjatev so zakonsko izvzete iz instrumenta Bail-in. To so na primer vloge, ki jih krije zakonsko določena shema zajamčenih vlog do 100.000 EUR na vlagatelja, in obveznosti, zavarovane s sredstvi (npr. krite obveznice, hipotekarne obveznice).

Obveznosti, za katere se uporablja reševanje s sredstvi, se imenujejo tudi **upravičene obveznosti**.

V kaskadi nosilcev izgub banke s sedežem v Avstriji je treba razlikovati med naslednjimi kategorijami:

1. Najprej ukrepi za reševanje vplivajo na **navaden lastniški temeljni kapital** in s tem na delničarje banke (npr. imetnike delnic).
2. Nato se uporabijo instrumenti **dodatnega temeljnega kapitala** v lasti upnikov (npr. imetniki emisij dodatnega temeljnega kapitala).
3. Temu sledi uporaba **dodatnega kapitala**. To zadeva upnike podrejenih obveznosti (npr. imetnike obveznic dodatnega kapitala).
4. V kaskadi nosilcev izgub sledijo nezavarovane podrejene obveznosti, ki ne izpolnjujejo zahtev za dodatni kapital prvega reda ali kapital drugega reda.
5. Temu sledijo nezavarovani "neprednostni" nepodrejeni dolžniški instrumenti (ti. **"Non-Preferred Senior Notes"**), katerih nižji vrstni red je bil izrecno naveden v pogojih izdaje.
6. Nato sledijo v kaskadi nosilcev izgub druge upravičene obveznosti (npr. navadne prednostne obveznice, nezavarovane vloge velikih podjetij).
7. Nekrite vloge nad 100.000 EUR fizičnih oseb ter malih in srednje velikih podjetij imajo prednostni položaj in jih reševanje s sredstvi prizadene šele na samem koncu.

Iz Bail-in postopka reševanja so izvzeti:

- Vloge, zaščitene s sistemom zjamčenih vlog do 100.000 EUR (npr. varčevalne vloge, stanja na računih, kratko in dolgoročno vezane vloge)
- Financirane bančne obveznice, hipotekarne obveznice (ti. krite obveznice "Covered Bonds")
- Obveznosti iz upravljanja sredstev strank ali fiduciarnega upravljanja (npr. vsebina sefov, vrednostni papirji, ki se hranijo in upravljajo na skrbniškem računu vrednostnih papirjev, ali sredstva, za katera veljajo ločitvene ali izločitvene pravice)

Kakšne posledice lahko imajo ukrepi sanacije in reševanja zame kot upnika?

Če organ za reševanje odredi ali sprejme ukrep v skladu s temi pravili, se upnik ne sme odpovedati finančnim instrumentom in terjatvam ali uveljavljati drugih pogodbenih pravic samo na podlagi tega ukrepa. To velja, dokler banka izpolnjuje svoje glavne obveznosti v skladu s pogoji finančnih instrumentov in terjatev, vključno z obveznostmi plačila in izpolnitve.

V primeru, da organ za reševanje sprejme opisane ukrepe, je **možna popolna izguba kapitala**, ki so ga vložili imetniki enot premoženja in upniki. Imetniki delnic in upniki finančnih instrumentov in terjatev lahko tako izgubijo celotna vložena sredstva, porabljena za nakup finančnih instrumentov in terjatev, ter druge stroške, povezane z nakupom.

Pri reševanju bank delničarji in upniki ne bi smeli biti v slabšem položaju kot v običajnem postopku zaradi insolventnosti banke.

Če je zaradi ukrepa za reševanje delničar ali upnik kljub temu v slabšem položaju, kot bi bil v običajnem insolvenčnem postopku proti banki, to vodi do odškodninskega zahtevka delničarja ali upnika do sklada, ustanovljenega za namene reševanja (sklad za prestrukturiranje ali enotni sklad za reševanje, "SRF"). Če nastane odškodninski zahtevek proti SRF, obstaja tveganje, da bodo plačila, ki iz tega izhajajo, izvedena bistveno pozneje, kot bi bila, če bi banka pravilno izpolnila svoje pogodbene obveznosti.

Tveganja, ki jih je treba poudariti v zvezi z ukrepi za prenehanje in prestrukturiranje, **so zlasti**:

Likvidnostno tveganje: Že sama možnost, da bodo odrejeni ukrepi za reševanje, lahko oteži prodajo finančnega instrumenta ali terjatve na sekundarnem trgu. Zato obstaja tveganje, da bodo vlagatelji prizadete finančne instrumente ali druge vrednostne papirje prizadete banke lahko prodali le po bistveno nižji ceni ali pa sploh ne.

Tveganje nasprotne stranke: Organ za reševanje je pooblaščen, da spremeni značilnosti finančnih instrumentov, na katere vpliva Bail-in postopek reševanja. Tako se lahko na primer spremenijo datumi zapadlosti ali odložijo plačila obresti. Vlagatelji so zato izpostavljeni tveganju, da bodo plačila prejeli pozneje, kot je bilo dogovorjeno, pa tudi tveganju, da bodo prejeli bistveno nižja plačila ali sploh ne bodo prejeli plačil oz. da utrpijo popolno izgubo sredstev.

Tveganje kopičenja/koncentracije: Več kot ima vlagatelj finančnih instrumentov banke in manj kot razpršuje svoje naložbe, večje je tveganje izgube v zvezi s finančnimi instrumenti banke, ki jo je prizadela sanacija, vse do popolne izgube sredstev.

Kje še lahko dobim informacije?

Avstrijski organ za nadzor finančnega trga ("FMA") je informacije o pravilih za sanacijo in reševanje, ki veljajo v Avstriji, objavil na svoji spletni strani: <https://www.fma.gv.at/abwicklung-allgemein/>

Stanje: Avgust 2023

BKS Bank AG, Sedež: St. Veiter Ring 43, 9020 Klagenfurt, Sodni register: Landesgericht Klagenfurt, FN: 91810s; UID-št.: ATU25231503, DVR: 0063703.

Informacije o finančnih instrumentih v primerjavi z bančnimi vlogami

Pregled razlik med bančnimi vlogami in finančnimi instrumenti, ki jih je izdala družba BKS Bank AG (v nadaljevanju tudi "izdajateljica")

Produkt	Donos	Tveganje	Likvidnost	Zaščita
Bančne vloge (npr. hranilna knjižica, tekoči račun)	Odvisno od dogovorjenih referenčnih vrednosti in vsakokratnega obdobja bančnega depozita (običajno z dnevno do srednjeročno zapadlostjo).	<p>Zavarovane bančne vloge: v primeru insolventnosti se poplačajo pred vsemi drugimi produkti; v primeru reševanja - tj. v primeru soudeležbe (Bail-in) - brez zahteve po kritju izgub in dokapitalizaciji izdajateljice.</p> <p>Prednostne bančne vloge: v primeru insolventnosti izpolnitev za zavarovanimi bančnimi vlogami, vendar pred nepodrejenimi in podrejenimi obveznicami; v primeru Bail-in postopka uporaba za kritje izgub in dokapitalizacijo v skladu s kaskado nosilcev izgub in zato večje tveganje kot pri zavarovanih bančnih vlogah.</p>	<p>Odvisno od trajanja in odpovednih rokov.</p> <p>Dnevne bančne vloge so na primer zelo likvidne.</p>	<p>Zavarovane bančne vloge: To so depoziti v skupni vrednosti do 100.000 EUR na vlagatelja. Zaščitene so z zakonsko določeno shemo zajamčenih vlog.</p> <p>Za vloge, ki presegajo zaščitno mejo (> 100.000 EUR), velja instrument reševanja bank (Bail-in).</p>
Financirane bančne obveznice (financirane obveznice).	Odvisno od dogovorjenih referenčnih vrednosti, ustreznega obdobja, kreditne sposobnosti izdajateljice in kakovosti kritnega sklada.	So zavarovane s kritnim skladom banke BKS Bank AG. V primeru insolventnosti banke se poplačajo iz stečajne mase (po možnosti le delno), če jih ni mogoče poplačati iz kritnega sklada. V primeru prestrukturiranja se ne uporabijo za kritje izgub in dokapitalizacijo, torej so izključene iz instrumenta za reševanje (Bail-in).	Odvisno od obdobja, morebitne pravice do preklica in možnosti prodaje na kapitalskem trgu. Slednje so odvisne od ponudbe in povpraševanja ter so med drugim odvisne od obsega izdaje, velikosti apoena in eventualne uvrstitve na borzo. Zato so manj likvidne kot bančni depoziti, ki se izplačajo na zahtevo.	<p>Ni zaščite s strani zakonsko predpisanega sistema zajamčenih vlog, obstaja pa zaščita s strani kritnega sklada banke BKS Bank AG.</p> <p>Zaradi zahteve po zadostnem kritnem skladu za krite bančne obveznice, financirane obveznice ne spadajo med instrumente za reševanje (Bail-in).</p>

Produkt	Donos	Tveganje	Likvidnost	Zaščita
Nezavarovane nepodrejene obveznice ("prednostne obveznice", kot so obveznice s fiksno obrestno mero, ki jih je izdala banka BKS Bank AG).	Odvisno od dogovorjenih referenčnih vrednosti, ustreznega obdobja in kreditne sposobnosti izdajateljice. V primerjavi z bančnimi vlogami in zavarovanimi obveznicami so obrestne mere na splošno nekoliko višje.	V primeru plačilne nesposobnosti se poplačajo za prednostnimi bančnimi vlogami, vendar pred podrejenimi obveznicami. V primeru postopka reševanja se od imetnika zahteva kritje izgub in dokapitalizacija izdajateljice pred prednostnimi bančnimi vlogami, vendar za podrejenimi obveznicami, zato je tveganje večje kot pri zavarovanih in prednostnih bančnih vlogah.	Odvisno od obdobja, morebitne pravice do preklica in možnosti prodaje na kapitalskem trgu. Slednje so odvisne od ponudbe in povpraševanja ter so med drugim odvisne od obsega izdaje, velikosti apoena in eventualne uvrstitve na borzo. Zato so manj likvidne kot bančni depoziti, ki se izplačajo na zahtevo.	Ni zaščite s strani zakonsko predpisanega sistema zajamčenih vlog. Predmetni finančni instrumenti spadajo med instrumente za reševanje (Bail-in).
Podrejeni dolžniški vrednostni papirji.	Odvisno od referenčnih obrestnih mer denarnega in kapitalskega trga, ustreznega obdobja (vsaj 5 let) brez pravice imetnikov do preklica in kreditne sposobnosti izdajateljice. V primerjavi z bančnimi depoziti, zavarovanimi in nepodrejenimi obveznicami so obrestne mere na splošno precej višje.	V primeru plačilne nesposobnosti se podrejeno poplačilo izvede šele po vseh zgoraj navedenih produktih, vendar pred osnovnim kapitalom. V primeru postopka reševanja se predmetni finančni instrumenti uporabijo za kritje izgub in dokapitalizacijo pred bančnimi vlogami in nepodrejenimi dolžniškimi vrednostnimi papirji, vendar za finančnimi instrumenti osnovnega kapitala, tj. dodatnim kapitalom prvega reda (AT-1) in kapitalom prvega reda (delnice), torej bistveno večje tveganje kot pri bančnih vlogah in nepodrejenih dolžniških vrednostnih papirjih.	Odvisno od obdobja, morebitne pravice do preklica in možnosti prodaje na kapitalskem trgu. Slednje so odvisne od ponudbe in povpraševanja ter so med drugim odvisne od obsega izdaje, velikosti apoena in eventualne uvrstitve na borzo. Zato so manj likvidni kot bančni depoziti, izplačljivi na zahtevo. Za vsak odkup/odpis s strani izdajateljice je potrebna odobritev nadzornega organa (FMA).	Ni zaščite s strani zakonsko predpisanega sistema zajamčenih vlog. Predmetni finančni instrumenti spadajo med instrumente za reševanje (Bail-in).

Ta pregled je namenjen primerjavi razlik med finančnimi instrumenti in bančnimi vlogami. V skladu s členom 41(4) neposredno veljavne Delegirane uredbe (EU) 2017/565 so tu analizirani prihodki, tveganje v primeru insolventnosti, prestrukturiranja ali reševanja v skladu z avstrijskim zakonom o sanaciji in reševanju bank (BaSAG), likvidnost in raven zaščite v skladu z Zakonom o jamstvu za vloge in odškodninah vlagateljem bančnih vlog v primerjavi z nepodrejenimi in podrejenimi dolžniškimi vrednostnimi papirji, ki jih je izdala družba BKS Bank AG za izpolnitev nadzornih zahtev iz Uredbe o kapitalskih zahtevah (CRR), avstrijskega Zakona o bančništvu (BWG) in avstrijskega Zakona o sanaciji in reševanju (Sanierungs- und Abwicklungsgesetz).

Zavarovane ali krite vloge so vloge, ki so v skladu z zakonom o prestrukturiranju in reševanju ter zakonom o jamstvu za vloge in odškodninah vlagateljem zaščitene do 100.000 EUR na vlagatelja. V skladu z zakonom o prestrukturiranju in reševanju so prednostne vloge, vloge fizičnih oseb, mikropodjetij ter malih in srednje velikih podjetij, če niso zavarovane v skladu z zakonom o jamstvu za vloge in odškodnini vlagateljem, tj. če presegajo 100.000 EUR, nezavarovane.

Komentarji o tveganju predstavljajo izključno tveganja za vlagatelje, če družba BKS Bank AG v primeru insolventnosti ne more izpolniti svojih obveznosti v okviru zadevnega produkta ali če so vlagatelji vključeni v prestrukturiranje in/ali likvidacijo družbe BKS Bank AG na podlagi odredbe pristojnega organa za reševanje. V takem primeru se lahko terjatve delno ali v celoti odpišejo ali pretvorijo v lastniški instrument.

Dodatne informacije o reševanju bank in udeležbi upnikov (Bail-in) kakor tudi o kaskadi nosilcev izgub so na voljo na spletni strani banke BKS Bank AG na naslovu www.bks.at/glaeubigerbeteiligung. Ta pregled ne vključuje drugih dejavnikov, ki lahko v posameznih primerih vplivajo na tveganja, povezana z izdajateljico in njenim kreditnim tveganjem, ali tveganji, ki lahko izhajajo iz zasnove produkta.

BKS Bank AG, Sedež: St. Veiter Ring 43, 9020 Klagenfurt, Sodni register: Landesgericht Klagenfurt, FN: 91810s; UID-št.: ATU25231503, DVR: 0063703.

Stanje: Avgust2023

